

Etusivu>Rahavaateet>Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Ranska

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Välitoimista päättävä tuomioistuin (juge de référé) voi milloin tahansa määrätä kiireellisiä välitoimia (kiireellinen menettely, palkkion maksaminen, häätö, uhkasakon alainen toimintakielto, todisteiden turvaaminen).

Välitoimia ei voida luetteloida tyhjentävästi. Mikä tahansa kiireellinen toimi voidaan määrätä välitoimena, jos sitä ei ole riitautettu, tai jos se on perusteltua riitasian yhteydessä (palkkion maksaminen, häätö, asiantuntijalausannon antaminen, vahingon toteaminen jne.). Lisäksi välitoimista määräävä tuomioistuin voi määrätä kiireellisesti mitä tahansa toimia, jotka se katsoo välttämättömiksi, jotta voidaan ehkäistä uhkaavan vahingon syntyminen (esimerkiksi rakennuksen vahvistaminen sortumisvaaran torjumiseksi) tai lopettaa ilmeisen lainvastainen tilanne.

On olemassa erityisiä turvaamistoimia (vakuustakavarikko, tuomioistuimen määräämä vakuus), joiden avulla velkoja voi estää velallisen koko omaisuuden tai sen osan luovuttamisen tai hankkia sille erityisen vakuuden turvatakseen saatavansa, joita ei ole vielä vahvistettu oikeuden päätöksellä mutta joiden perintä näyttää olevan uhattuna. Tämä edellyttää yleensä tuomioistuimen lupaa.

Turvaamistoimet jaetaan kahteen ryhmään:

vakuustakavarikko (saisie conservatoire) koskee tavaroita (huonekalut, ajoneuvo jne.) tai velallisen hallussa olevia varoja (rahasumma, osakkaiden oikeudet, arvopaperit jne.) tai saatavia (pankkitilit, vuokrat jne.);

tuomioistuimen määräämä vakuus (sûreté judiciaire) koskee kiinteistöjä, yrityksen varoja, osakkuuksia tai arvopapereita (väliaikainen kiinnitys, osakkeiden tai arvopapereiden panttaus).

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Välitoimet: Asia on vietävä välitoimista päättävän tuomioistuimen käsiteltäväksi haasteen avulla (haastemiehen välityksellä toimitettava virallinen kutsu saapua oikeudenistuntoon). Kyseessä on kiireellinen menettely, jossa kuullaan myös vastapuolta. Välitoimista voidaan tietyn edellytyksin määrätä hakemuksesta ilman edeltävää vastapuolen kuulemistä.

Turvaamistoimet: Lähtökohtaisesti turvaamistoimille tarvitaan tuomioistuimen ennakkohyväksyntä. Hyväksyntää ei kuitenkaan tarvita, jos velkoja voi esittää täytäntöönpanoasiakirjan tai kun saatavat on tunnustettu tuomioistuimen päätöksellä, joka ei ole vielä täytäntöönpanokelpoinen. Sama pätee myös silloin, kun kyseessä on hyväksytyin vekselin, oman vekselin, sekin tai (kirjalliseen vuokrasopimukseen perustuvan) vuokran maksamatta jättäminen.

Toimivaltainen tuomioistuin määräytyy asian luonteen mukaan. Yleisten oikeussääntöjen mukaan toimivalta kuuluu yhdistetyn tuomioistuimen (tribunal judiciaire) puheenjohtajalle. Välitoimia voivat kuitenkin määrätä toimivaltansa asettamissa rajoissa myös paikallistuomioistuimen (tribunal de proximité), kauppatuomioistuimen (tribunal de commerce) ja työtuomioistuimen (conseil des prud'hommes) sekä maatuomioistuimen (tribunal paritaire des baux ruraux) puheenjohtajat.

Turvaamistoimien osalta toimivaltainen on täytäntöönpanoa käsittelevä tuomioistuin (juge de l'exécution), joka on yksi yhdistetyn tuomioistuimen tuomioistuuista, tai kauppatuomioistuimen puheenjohtaja, jos turvaamistoimia koskeva hakemus on tehty ennen oikeudenkäyntiä ja sillä pyritään kauppatuomioistuimen toimivaltaan kuuluvan vaateen turvaamiseen.

Toimivaltainen tuomioistuin on velallisen asuinpaikan tuomioistuin, kun hänen kotipaikkansa on Ranskassa. Muussa tapauksessa toimivaltainen tuomioistuin on sen paikkakunnan tuomioistuin, jossa toimenpide pannaan täytäntöön.

Asianajajan käyttäminen on lähtökohtaisesti pakollista välitoimista ja täytäntöönpanosta päättävässä tuomioistuimessa paitsi tietyissä tapauksissa ja erityisesti silloin, kun vaatimus koskee alle 10 000 euron suuruisia summaa. Vakuustakavarikon täytäntöönpano on ulosottoviranomaisen tehtävä.

Tuomioistuimen määräämän vakuuden osalta sen sijaan ei ole säädetty tällaisesta velvoitteesta. Velkojat kuitenkin käyttävät tuomioistuimen määräämän vakuuden täytäntöönpanossa oikeusalan ammattilaisen apua, koska kyseessä on oikeudellisesti monimutkainen toimenpide.

Turvaamistoimien kustannukset tulevat viime kädessä velallisen maksettaviksi, vaikka velkoja saattaakin joutua suorittamaan niistä ennakkomaksun.

Täytäntöönpanokulut muodostuvat ulosottoviranomaisen palkkiosta, joka on määritelty erikseen kutakin täytäntöönpanoasiakirjaa ja turvaamistointa kohti.

Ulosottoviranomaisen palkkio muodostuu kertaluontoisesta maksusta, joka on määritelty joko kiinteänä summana tai suhteessa toimenpiteen arvoon ja johon voidaan tietyissä tapauksissa lisätä syytetoimien käynnistämistä aiheutuva maksu (12. joulukuuta 1996 annettu asetus nro 96-1080).

Turvaamistoihin liittyvät maksut määräytyvät suhteessa perittävään velkamäärään, ja ne maksetaan vain jos velka tulee ulosottoviranomaisen perittäväksi.

Edellä mainitun asetuksen liitteenä olevan maksunimikkeistön perusteella ei ole lupa periä vapaasti neuvoteltavia lisämaksuja, paitsi jos kyseessä on osakkaiden omistusoikeuksien ja arvopapereiden takavarikointi.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Tuomioistuin ei pane turvaamistoimea täytäntöön, vaan ainoastaan antaa siihen luvan. Toimenpiteen täytäntöönpanosta vastaa ulosottoviranomainen toimenpidettä hakeneen asianosaisen pyynnöstä.

Jos toimenpide edellyttää tuomioistuimen ennakkohyväksyntää, saatavan on oltava "lähtökohtaisesti perusteltu".

Turvaamistoimien määrääminen ei nimenomaisesti edellytä kiireellisyyttä.

Velkojan on osoitettava, että saatavien perintä on uhattuna tietyistä syistä (esimerkiksi vilpillinen velallinen yrittää salata omaisuutensa todellisen määrän tai velkoja on useita).

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Vakuustakavarikko voi kohdistua velallisen koko omaisuuteen lukuun ottamatta sitä osaa, joka on nimenomaan laissa suojattu turvaamistoimilta (esimerkiksi jokapäiväisessä elämässä tai ammatinharjoittamisessa tarvittava omaisuus). Sama koskee saatavia. Palkkasaataviin ei kuitenkaan voida kohdistaa turvaamistoimia (mutta ne voidaan takavarikoida oikeuden päätöksen tai muun täytäntöönpanoasiakirjan perusteella palkkojen takavarikointia koskevan menettelyn mukaisesti).

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Vakuustakavarikon kohteena olevaa omaisuutta ei saa luovuttaa. Omaisuus on edelleen velallisen käytössä ja hänen vastuullaan, mutta hän ei saa luovuttaa sitä. Tällaisen omaisuuden luovuttaminen on rikos, josta voidaan määrätä rangaistukseksi sakkoo tai vankeutta.

Vakuustakavarikkoon asetetut varat talletetaan tiilille.

Jos tuomioistuin on määrännyt omaisuuden vakuudeksi, velallinen voi myydä sen, mutta velkojalla on etuoikeus periä saatavansa myyntituotosta.

Vakuustakavarikkoon määrätty omaisuus on velallisen vastuulla, ja hän toimii sen "valvojana". Vakuustakavarikon vaikutuksiin ei voida vedota kolmansia vastaan. Sen sijaan tuomioistuimen vakuudeksi määräämiseen, josta on tehty asianmukainen (liiketoimintaa tai kiinteistöä koskeva) ilmoitus, voidaan vedota kaikkia vastaan.

Pankkiiri (ja kuka tahansa kolmas, jolta asiaa tiedustellaan), joka saa pyynnön toteuttaa vakuustakavarikko, on velvollinen ilmoittamaan ulosottoviranomaiselle kaikki kyseistä asiakastaan eli velallista koskevat veloitteensa (eli kaikki velallisen nimissä olevat tilit sekä niille kirjatut määrät). Jos pankkiiri kieltäytyy antamasta näitä tietoja ilman laillista perustetta, hänet voidaan tuomita maksamaan velka velallisen sijasta.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Turvaamistoimi on pantava täytäntöön kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun tuomioistuin on sen hyväksynyt. Tämän jälkeen täytäntöönpanolupa raukeaa.

Jos velkoja ei ole vielä aloittanut menettelyä, jonka tarkoituksena on saatavien tunnustaminen, hänen on tehtävä se sen kuun aikana, jolloin toimi pannaan täytäntöön. Muussa tapauksessa turvaamistoimi raukeaa.

Turvaamistoimesta on ilmoitettava velalliselle viikon kuluessa. Velallinen voi nostaa täytäntöönpanosta vastaavassa tuomioistuimessa kanteen, jossa hän riitauttaa joko toimen tai sen hyväksymisen. Tuomioistuin voi myös määrätä etukäteen istunnon, johon osapuolet kutsutaan keskustelemaan turvaamistoimesta. Velallisen kanne voidaan periaatteessa ottaa käsiteltäväksi niin kauan kuin vakuustakavarikkoa ei ole muutettu irtaimiston ulosmittaukseksi sen jälkeen, kun velkoja on saanut saatavansa koskevan tuomion.

4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Velallinen voi valittaa määräyksestä samaan aikaan kuin itse toimesta.

Määräystä koskevan valituksen käsittelee sama täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin, jolla on toimivalta hyväksyä turvaamistoimet. Sen päätöksiin voi hakea muutosta muutoksenhakutuomioistuimesta (Cour d'appel).

Koska velallinen saa tiedon turvaamistoimen hyväksymisestä samaan aikaan kuin itse toimesta, määräystä koskevan valituksen tekemistä koskevat samat säännöt kuin itse toimesta valittamista: muutoksenhaku voidaan ottaa käsiteltäväksi niin kauan kuin turvaamistointa ei ole muutettu täytäntöönpanotoimeksi. Muutoksenhaku ei keskeytä turvaamistoimen vaikutusta, vaan se on voimassa niin kauan kuin tuomioistuin ei määrää toimen peruuttamisesta tai kumoamisesta.

Välitoimista annettuihin päätöksiin on mahdollista hakea muutosta muutoksenhakumenettelyllä (valitus, kun kyse on kontradiktorisesta menettelystä, välitoimen toimeenpanon lykkääminen, kun kyse on muusta kuin kontradiktorisesta menettelystä).

Linkkejä

[Legifrancen verkkosivut](#)

[Oikeusministeriön verkkosivut](#)

[Haaste- ja ulosottomiesten kansallisen yhdistyksen verkkosivut](#)

Päivitetty viimeksi: 05/04/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.